

NARODIL SE JEŽÍŠ 25. PROSINCE?

Mnozí lidé dnes hledají odpovědi na zvědavé a detailní otázky týkající se pozemského života Ježíše Krista. Křesťany však skutečně zajímá to, co apoštolové hlásali od začátku: jeho umučení, smrt a vzkříšení, tedy ty nejdůležitější události pro víru. Hledat podrobnosti o Ježíšově pozemském životě jsou často jen zvědavosti.

Část 3 z cyklu „Otázky a odpovědi pro děti“

Evangelia hovoří o Ježíšově životě, ale neuvádějí žádné zcela přesné údaje ani o jeho narození, ani o smrti a zmrtvýchvstání, protože nejsou historickými knihami. Pouze hlásají Ježíše formou příběhu, založeného na svědectvích apoštolů, kteří doprovázeli „Ježíše ode dne jeho křtu v Jordánu až do jeho zmrtvýchvstání“ (srov. Sk 1,21-22).

Trocha historie

Při hledání odpovědi na naši otázku se můžeme opřít pouze o starobylé a sporé tradice. V této době neexistoval jeden společný kalendář pro všechny národy, jako je tomu dnes (s některými výjimkami: Číňané, etiopští Koptové atd.). Jistě víme, že v prvních dvou stoletích se Ježíšovo narození neslavilo. Na konci 2. století ho např. v seznamu křesťanských svátků neuvádí ani sv. Irenej.

Víme také, že starověké národy pro stanovení svých svátků používaly astronomický kalendář (sluneční hodiny, fáze Měsíce, rovnodennosti), proto mnoho starověkých náboženství stanovilo datum 25. prosince jako datum zrození jejich hlavních božstev.

V Římě zavedl císař Aurelián ve 3. století svátek boha Slunce, protože dny se začínaly prodlužovat, což zajišťovalo více hodin denního světla.

Císař Konstantin, který konvertoval ke křesťanství, pak v celé Římské říši zavedl oficiálně neděli jako den Páně (jako památku jeho zmrtvýchvstání) a 25. prosinec jako oslavu Vánoc. Nahradil tak pohanský svátek boha Slunce. Východní církve Ježíšovo narození vždy slavily 6. ledna.

Tyto odkazy na Vánoce a na datum jejich slavení tedy pocházejí z pohanského světa, stejně jako mnoho našich západních zvyků, kterým dáváme křesťanský obsah, abychom více zdůraznili význam Vánoc: rozsvícená světla, dárky, stromeček, jmelí a cesmína.

Je důležitější víra nebo tradice?

Vánoce jsou pro nás křesťany svátky víry. Čtení z evangelia při slavnosti Ježíšova narození nám zvěstuje jednu velkou a dobrou zprávu: „Narodil se vám totiž Spasitel, Kristus Pán“.

Je však velmi příhodné, ať už má datum 25. prosince jakýkoli původ, když současně slavíme narození Ježíše jako příchod Světla, které se objevilo, aby prozářilo tmu: Ježíš je světlem, učitelem, který vede naše kroky v temnotách tohoto světa, Spasitelem, který navrácí zrak slepým, Vítězem nad smrtí o velikonoční noci.

Je to svátek, který můžeme slavit bez jakýchkoli dalších starostí, protože ani nepřesné datum nemění nic na tom, že se Boží Syn narodil pro nás. A my ho oslavujeme hlavně tím, že se s ním setkáme ve vánoční eucharistii.

Autor: Gianni Friferio

*S laskavým svolením nakladatelství Elledici překlad a úpravy z Dossier Catechista
3/2019 – 2020 David Žofák.*